

geestesarbeid en van het zedelijk streven, waarvan de invloed nog in de ontwikkelingen der volgende eeuwen te herkennen is." Wil men voorbeelden van Germanismen, men lette op uitdrukkingen, als: "een buiten verhouding veel grooter aantal", "geweldigste andere natuurverschijnselen" (blz. 5), "opstellen van hypothesen" (blz. 6), "toereikende oorzaak" "aanhechtingspunt" "infectiehaard", "eindelijke afsnoering" (blz. 181), "soortgelijke schijnen de verhoudingen" (blz. 189), "uitwendig" in plaats van "uiterlijk" (blz. 190), "ingangspoort" (blz. 193), "haftzwermen", "halfplaag", "wandelhaft" (blz. 197) enz.

De verdienstelijke vertaler zie in het aanwijzen dier kleine vlekken geen zucht tot vitten of bedillen, maar alleen het bewijs, dat Ref. zijnen arbeid met ingenomenheid begroet en met nauwkeurigheid nagegaan heeft en dat hij met verlangen het vervolg er van te gemoet ziet, waarin zonder twijfel diergelijke kleine vlekken zullen ontbreken.

November 1874.

B. J. S.

INGEZONDEN STUK.

NOGMAALS DE QUAESTIE DER SPOORWEG-ONGELUKKEN EN VOORZORGSMAAT-REGELEN.

Was het niet dat de zaak te gewigtig is en dus niet te dikwijls en met te veel ernst kan behandeld worden, dan zoude ik, na het geschrevene van Dr. ALI COHEN, vreezen in onnoodige herhaling te vervallen.

Het stilzwijgen echter van gouvernement en spoorwegmaatschappijen, het uitblijven van het rapport der Commissie uit Zwolle, die, meen ik, door den Inspecteur voor Overijssel met een onderzoek naar den inhoud der medicijnkisten op de Noorderlijn is belast, het plaats hebben van ongelukken en het stuiten op dezelfde bezwaren, geven mijns erachtens elken practicus het regt en maken het hem tot pligt het zijne bij te dragen tot verschaffing van licht in die duisternis, als de ondervinding hem feiten en omstandigheden heeft leeren kennen, die licht kunnen geven.

"*Frappez, frappez toujours*" kan hier niets anders dan de aandacht levendig houden.

Bij gelegenheid van een alhier plaats hebbend ongeluk ben ik toevallig in de gelegenheid geweest den inhoud der verbandkist te leeren kennen, op den Oosterspoor in gebruik. Die inhoud is als volgt:

2 kruiken drinkwater, $\frac{1}{2}$ flesch azijn voor compressen, 1 stopflesch spir. nitr. dulcis, 2 bierglazen, 1 kurkentrekker, 1 schaar, 1 blikken doos met naalden en spelden, 1 klos naaigaren, 1 blikken waschbekken, 1 handdoek, 1 pakje zwam, 1 pakje Engelsch pluksel, 1 pakje katoenen windsels (van 7—12 ctm. breedte), 1 rol kleefpleister.

Die inhoud is zeker volgens voorschrift, want de gedrukte staat is aan den binnenkant van het deksel der kist geplaatst.

De door Dr. ALI COHEN genoemde "*Handleiding*" zocht ik vergeefs en niemand wist daar iets van.

Is die inhoud voldoende? Is dezelve doelmatig?

De ondervinding moet ons hier den weg wijzen.

De ongelukken, mij ter behandeling voorgekomen, hoofdwonden met arteriebloeding, armverbrijzeling met arterieverscheuring, enz. kwamen voor op het perron te Hilversum en ik was steeds ten spoedigste op het terrein. Daaraan alleen schrijf ik het

in het leven blijven dier menschen toe; ware de afstand grooter geweest dan had verbloeding den dood veroorzaakt.

Waarom?

Omdat de inhoud der kist totaliter niet deugt.

Omdat het dienstpersoneel zich niet weet te helpen bij afwezigheid van een Chirurg.

De inhoud der kist is ingerigt tot hulp voor kleine, onbeduidende verwondingen en tot het naaijen van de tournures, crinolines of wat ook van dames-reizigsters.

Derhalve wenschte ik onder de aandacht te brengen, dat de naalden en spelden veranderd moeten worden in chirurgische, tot naaijen van wonden en niet van hemden, met wondzijde en zilverdraad, in plaats van naaigaren.

Wat in de eerste plaats noodig is om verbloeding te voorkomen ontbreekt hier geheel. Tourniquets en vooral ESMARCH'S verband in voldoende aantal is eene groote behoefte.

Ik druk er op dat in voldoende aantal die middelen moeten aanwezig zijn.

Van een medicus kan toch niet gevergd worden dat hij die zelf in meerdere exemplaren heeft en hoe velen worden niet soms bij een ongeluk gekwetst..

Een bistouri, een paar arterie-pincets, chirurgische schaar is ook wenschelijk.

De Chirurg wordt wel gecenseerd steeds zijn armamentarium op zak te hebben, maar dat is toch weleens niet het geval.

De hoeveelheid linnen en katoen, benoodigdheden, pluksel, enz. is in veel te kleinen voorraad aanwezig.

Daar de inspectie mij overtuigde dat de zaken aan roest onderhevig zijn, elk defect niet dadelijk aangevuld wordt, is eene maandelijksche inspectie van den medicus, met den dienst belast, wenschelijk en noodzakelijk.

Ik noemde hierboven het ESMARCH'S verband als noodzakelijke behoefte. Het dienstpersoneel moet bij afwezigheid van den medicus dadelijk hulp kunnen bieden. Anatomische kennis bestaat bij hetzelfde niet en zou ook niet baten, daar de ontsteltenis die vage kennis al spoedig zou doen vervliegen. Derhalve is bij gewone arteriële verbloedingen dit verband, althans de caoutchouc slang, veel doelmatiger dan het tourniquet, daar het zonder de minste anatomische kennis kan aangewend en dus door conducteurs of anderen kan gebruikt worden na eene kleine aanwijzing.

Het onderzoek op Daltonisme heeft op den Oosterspoor steeds plaats voor het nieuwe personeel en twee personen werden door mij afgekeurd als daaraan lijdende.

Echter rees bij mij ook meermalen de vraag op, of dat gebrek zich niet later nog kan ontwikkelen, door groote hitte, in het vuur staren der machinisten en stokers, het te veel inspannen van het gezichtsvermogen, enz.

Het is 's avonds toch bij mistig weder dikwijls zeer moeilijk op afstand te bepalen of het signaallicht groen, of wit-geel is, wat de oogen sterk vermoeit. Herhaalde onderzoekingen waren derhalve wenschelijk.

Het belang en van het reizend publiek en van de spoorwegmaatschappijen brengt mede dat de kisten totaliter beter worden ingerigt.

Ik stel het geval toch, dat op afstand en bij afzijn van een Chirurg een been- of armverbrijzeling met arterieverscheuring plaats heeft en de patiënt ten gevolge van verbloeding sterft.

Voor de Regtbank den Chirurg de vraag gesteld wordende of de wond al of niet per se lethale was, moet de Chirurg, volgens de medicina forensis, getuigen: niet per se lethale, maar per accidens lethale.

Wat is hier het accidens? Het ontbreken der hulpmiddelen en onbekwaamheid van de aanwezige beambten.

Wenschelijk ware het dat de Commissie uit Zwolle hare bevinding ook in dit *Tijdschrift* publiceerde, aldus zouden de gebreken meer en meer duidelijk worden en be-
wezen ook, dat niet altijd het gezegde waar is, dat eene Commissie de Omissie is
van de Missie.

Hilversum, 24 November 1875.

Dr. MOL.

B E R I G T E N.

BUITENLAND.

PARIJS. -- Het afzonderlijke pavillon, door den Architect LABROUSSE volgens de
opgaven van TARNIER (zie Jaargang 1870, pag. 506) ter volkomen geïsoleerde verple-
ging van een bepaald getal kraamvrouwen, in de nabijheid der maternité gebouwd,
zal spoedig geheel gereed zijn.

— Met het oog op het toenemende cijfer van zelfmoord door verdrinking, zijn langs
de Seine bij de Ponts d'Arcole, des Invalides en des Saints Pères kleine houten hutten
geplaatst en van alles wat voor redding of voor het aanbrengen der eerste hulp be-
nodigd is, voorzien.

MUNCHEN. — De oprigting van het aan Prof. VON PETTENKOFER in 1872 tijdens
zijne eervolle beroeping naar Weenen toegezegde Hygiënische Institut is hare verwe-
zenlijking nabij. Eene som van 200,000 guldens, daarvoor door den Minister op het
budget gebracht, is door de Wetgevende Magt toegestaan. Het gebouw zal nabij het
Physiologische Institut opgericht worden, werklokalen, een auditorium voor 150 toe-
hoorders en eene woning voor den Director bevatten.

HANNOVER. — Op een getal van 70 trichinenlijders uit de voorstad Linden, in
het gasthuis verpleegd, kwamen sinds 20 October reeds 21 sterfgevallen voor, terwijl
door de sectie bij allen ontelbare trichinen gevonden werden.

HEIDELBERG. — De bekende Hoogleraar in de Physica alhier Dr. KIRCHHOFF
is als zoodanig naar Berlijn beroepen.

EBLANGEN. — De bekende Boekhandelaar FERDINAND ENKE heeft met 10 No-
vember zijn boekhandel naar Stuttgart verplaatst.

LEIPZIG. — Het Laboratorium van wijlen Prof. CZERMAK is door zijne weduwe
aan de Universiteit geschonken.

— De 14de Band van het alhier verschijnend *Archiv* van ZIEMSEN en ZENKER
bevat eene korte mededeeling van Dr. KELP te Wehnen, waarin de spoedige genezing
eener langdurige enuresis nocturna bij een 16jarig meisje door de subcutane injectie
van den nitr. strychnini, vermeld wordt. Eene oplossing van 1 grein op dr. ij. water
werd voor het doel gekozen en in den aanvang $\frac{1}{16}$, later $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{6}$ grein geïnjectieerd
totdat na eene dan eens gestaakte dan eens weder opgevatte behandeling van 3½ maand,
gedurende welke 4 grein strychnine verbruikt waren, een blijvend herstel volgde.

— De merkwaardige proefneming van Dr. SCHWALBE (zie Jaargang 1872, pag. 160),
waarbij door de toevoeging van mostaardolie de stremming of schifting der melk voor
geruimen tijd vertraagd wordt, werd volgens eene mededeeling in het *Chemisch Cen-
tralblatt* van 11 November door Dr. VOGEL met andere minder scherpe en minder on-
aangenaam riekende aetherische oliën herhaald. De ervaring leerde echter dat door
bittere amandelolie of door de kaneelolie althans slechts eene onbeduidende vertraging
der stremming verkregen werd, terwijl noch de terpentijn- of kruidnagelolie, noch de
benzine, noch het carbolzuur eenigen invloed daarop uitoefenden. Eene door SCHWALBE